

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Den Haag
21 februari 2006

Ons kenmerk
PO/B&B/06-7080

Uw brief van
26 januari 2006

Onderwerp
Invoering lumpsumbekostiging in het primair
onderwijs

Bijlage(n)
Brief aan de Tweede Kamer van 22 december
2005 met bijlagen

In uw brief van 26 januari refereert u aan documenten betreffende de invoering van lumpsumbekostiging in het primair onderwijs, die ik in december 2005 aan de Tweede Kamer heb verstrekt. Het klopt dat ik bij de behandeling van het wetsvoorstel dat de lumpsumbekostiging in het primair onderwijs regelt heb gezegd dat ik de stukken die ik naar de Tweede Kamer stuur, ook ter kennisname naar de Eerste Kamer kan sturen. Daarom ontvangt u hierbij een afschrift van mijn brief van 22 december aan de Tweede Kamer, inclusief drie bijlagen.

De vaste commissie voor Onderwijs stelt twee vragen ter verduidelijking van de herverdeeeffecten. Ook is de commissie bezorgd dat een en ander tot schaalvergroting kan leiden. Hieronder ga ik op de vragen en op uw zorg nader in.

U vraagt hoeveel besturen met een positief herverdeeeffect van meer dan 5% éénpitter zijn. Van de 133 besturen die een positief herverdeeeffect hebben van meer dan 5%, zijn 113 besturen éénpitter.

De vaste commissie voor Onderwijs vraagt om verduidelijking van de herverdeeeffecten. 33 besturen gaan er meer dan 5% op achteruit. De commissie wil weten hoeveel procent deze besturen er feitelijk op achteruit gaan.

Onderstaand de 33 besturen. In de eerste kolom staat het aantal scholen dat onder het bestuur valt. In de tweede kolom staat de fictieve lumpsum zoals berekend op basis van het meetjaar. In de derde kolom de genormeerde declaratie, ook berekend op basis van het meetjaar. In de vierde kolom het herverdeeeffect in euro's. In de vijfde kolom het herverdeeeffect als percentage van de genormeerde declaratie. In de laatste kolom staat de belangrijkste verklaring voor het herverdeeeffect van het bestuur.

Aantal Scholen	Fictieve Lumpsum	Genormeerde Declaratie	Herverdeel Effect €	Herverdeel Effect %	Belangrijkste Verklaring
4	1.318.496,43	138.9148,19	-70.651,76	-5,09%	Hoge inschaling
2	519.528,58	547.512,17	-27.983,59	-5,11%	Salarisgaranties
1	870.283,23	917.416,50	-47.133,27	-5,14%	Hoge inschaling
1	1.543.930,88	1.627.981,63	-84.050,75	-5,16%	BAPO-kosten
1	2.336.005,46	2.464.289,00	-128.283,54	-5,21%	Hoge WAO-premie
10	9.574.575,24	10.124.118,80	-549.543,56	-5,43%	Fusie
1	288.719,03	305.388,72	-16.669,69	-5,46%	Naijl leeftijdscorrectie
1	1.057.028,63	1.119.219,78	-62.191,15	-5,56%	Directietoeslag
2	1.944.724,49	2.060.793,45	-116.068,96	-5,63%	Nog onbekend
1	602.818,71	638.913,30	-36.094,59	-5,65%	Hoge inschaling
1	873.218,75	925.708,52	-52.489,77	-5,67%	Hoge inschaling
1	1.092.023,17	1.157.958,36	-65.935,19	-5,69%	Directietoeslag
10	11.319.933,45	12.004.171,76	-684.238,31	-5,70%	Hoge inschaling
1	640.134,06	679.065,12	-38.931,06	-5,73%	Hoge inschaling
1	587.016,56	623.038,08	-36.021,52	-5,78%	Hoge inschaling
1	735.612,49	780.813,00	-45.200,51	-5,79%	Hoge inschaling
1	414.540,27	440.284,48	-25.744,21	-5,85%	Hoge inschaling
1	427.299,36	453.923,30	-26.623,94	-5,87%	Hoge inschaling
2	1.394.856,14	1.483.643,74	-88.787,60	-5,98%	Hoge inschaling
1	508.403,54	541.335,66	-32.932,12	-6,08%	Naijl leeftijdscorrectie
1	294.054,91	313.135,20	-19.080,29	-6,09%	Hoge inschaling
1	145.353,05	155.467,55	-10.114,50	-6,51%	Hoge WAO-premie
1	547.768,90	586.701,94	-38.933,04	-6,64%	Hoge inschaling
1	598.490,42	641.806,22	-43.315,80	-6,75%	BAPO-kosten
1	767.490,41	823.133,70	-55.643,29	-6,76%	Hoge inschaling
1	252.168,17	271.202,30	-19.034,13	-7,02%	Hoge inschaling
1	293.365,12	315.961,28	-22.596,16	-7,15%	Salarisgaranties
1	266.343,56	287.363,04	-21.019,48	-7,32%	BAPO-kosten
1	511.543,69	552.665,19	-41.121,50	-7,44%	BAPO-kosten
1	222.325,41	243.290,88	-20.965,47	-8,62%	Hoge inschaling
1	199.617,66	219.394,56	-19.776,90	-9,01%	Hoge inschaling
1	318.764,96	355.685,51	-36.920,55	-10,38%	BAPO-kosten
1	532.576,11	599.897,44	-67.321,33	-11,22%	BAPO-kosten

Het bijgesloten Technisch rapport meetjaar bevat in hoofdstuk 4 een uitgebreide toelichting op de oorzaken van de herverdeeleffecten en op de overwogen alternatieven. De overgangsregeling geeft besturen de kans de herverdeeleffecten geleidelijk in de begroting te verwerken. Ook de werking van de overgangsregeling is in hoofdstuk 4 van het Technisch rapport beschreven.

In mijn overleg met de Tweede Kamer heb ik aanvullende acties toegezegd om er voor te zorgen dat alle besturen op tijd klaar zijn voor de invoering van lumpsumbekostiging per 1 augustus 2006. Er is extra ondersteuning in het laatste half jaar voor de invoering van lumpsumbekostiging en de activiteiten worden in het schooljaar 2006-2007 voortgezet. Onderdeel van die aanvullende acties is dat met alle besturen die er 5% op achteruit gaan wordt besproken wat de oorzaken zijn van dit herverdeeeffect. Daarbij wordt gekeken naar specifieke omstandigheden die met het herverdeeeffect te maken kunnen hebben en naar mogelijke oplossingen. Dezelfde aanpak wordt gevolgd bij de 133 besturen die er 5% of meer op vooruit gaan. De actie wordt uitgevoerd in samenwerking met de besturenorganisaties. De oplossingen die zo worden gevonden kunnen ook weer van belang zijn voor besturen met kleinere herverdeeeffecten.

De commissie is bezorgd dat één en ander voor de kleine scholen een schaalvergroting kan betekenen. Sinds het begin van de jaren negentig daalt het aantal besturen als gevolg van fusies. De meeste besturenfusies vonden plaats van 1994 tot 2000, met een piek in 1997-1998 (522 besturenfusies). Vanaf 2000 gaat de daling van het aantal besturen wel door, maar minder hard. In het afgelopen schooljaar (2004-2005) is het aantal besturen met 68 gedaald. Het aantal leerlingen per school is in de afgelopen jaren steeds ongeveer 220, dus de schoolomvang is vrij stabiel. Op grond van de cijfers is moeilijk hard te maken dat lumpsumbekostiging een impuls geeft aan schaalvergroting. De komende jaren zal ik de ontwikkelingen op dit punt nauwlettend volgen.

Natuurlijk heb ik oog voor de speciale positie van de eenpitters. Eenpitters hebben een grotere kans een uitschieter te zijn, immers bij grotere besturen compenseren herverdeeeffecten elkaar eerder. De specifieke omstandigheden die tot een herverdeeeffect leiden kunnen echter veranderen. Het is niet eens een uitschieter altijd een uitschieter.

Er is ook in de nieuwe bekostiging rekening gehouden met de positie van kleine scholen. De kleine schooltoeslag blijft, de groeiregeling blijft en er wordt in de bekostiging rekening gehouden met de leeftijd van de leraren.

Besturen krijgen de tijd om een herverdeeeffect te verwerken in de begroting, daar zorgt de overgangsregeling van vier jaar voor. Op basis van de uitkomsten van het meetjaar heb ik besloten de drempelpercentages in de overgangsregeling minder snel op te laten lopen, zodat besturen er meer profijt van hebben. De werking van de overgangsregeling wordt uitgebreid toegelicht in de paragrafen 4.7 tot met 4.10 van het Technisch rapport meetjaar.

De veldbenadering biedt eenpitters ondersteuning bij het op orde krijgen van de financiën. Daarvoor zijn ook speciale eenpitterconferenties georganiseerd en er komt een eenpitterplatform.

Ook zonder bestuurlijke schaalvergroting kunnen eenpitters met elkaar samenwerken. Er wordt geëxperimenteerd met federatieve en coöperatieve samenwerkingsverbanden. Er is een instrument ontwikkeld dat besturen helpt passende samenwerkingsvormen en samenwerkingspartners te vinden.

Tot slot is het zo dat besturen die onder lumpsum de financiën niet op orde kunnen krijgen, een beroep kunnen doen op het vangnet.

Daarmee heb ik een sluitend arrangement gerealiseerd, ook voor de eenpitters.

Er wordt een monitor ingericht om de vorderingen van de besturen nauwlettende in de gaten te houden. Met die informatie kan de ondersteuning daar gebracht worden waar die het meest nodig is. Dus vinger aan de pols en ondersteuning waar nodig.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Maria J.A. van der Hoeven